

رؤسای محترم دانشگاهها و مراکز کلیه زیرنظام های آموزش عالی کشور

با سلام و احترام؛

همانگونه که استحضار دارید، رشد کمی آموزش عالی در تمامی سطوح و در کلیه زیر نظام ها، فراتر از انتظار بوده است. به همین دلیل، طرح آمایش آموزش عالی به امر کیفیت - به عنوان عامل مهم رسیدن به سطح قابل قبولی از اعتبار - و ضرورت مهار کمیت و ساماندهی رشته ها و دوره های آموزش عالی پرداخته است. در همین راستا، اولین مرحله از برنامه ساماندهی دوره های آموزشی، به مقطع دکتری اختصاص یافته که در فاز اول این مرحله؛ **آئین نامه راه اندازی و ارزشیابی دوره های دکتری تخصصی** بر اساس محورهای مصوب شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی تدوین و به شرح پیوست و با توجه به ملاحظات زیر ابلاغ می گردد:

شماره پیگیری

۸۰۸۵۲۳۷

۱. کلیه درخواستهای مورد نظر برای ایجاد دوره های دکتری در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ و بعد از آن در همه زیرنظام ها مطابق این آئین نامه و بر اساس اطلاعات ثبت شده در سامانه، رسیدگی و مورد بررسی قرار خواهند گرفت.
۲. دانشگاهها برای رشته های دائر خود، حداکثر یکسال فرصت دارند تا شرایط موضوع آئین نامه را احراز نمایند، در غیر اینصورت از سال ۹۹ مجاز به استمرار پذیرش دانشجوی دکتری در رشته های فاقد شرایط، نخواهند بود.
۳. در بررسی درخواست مراکزی که در پرتو سیاست ساماندهی، تجمیع شوند؛ ملاک احراز شرایط در هر یک از مراکز، سرجمع توانمندی و ظرفیت های تجمیع شده، خواهد بود. بدین ترتیب زمینه رشد و تحقق زود هنگام و هدفمند برنامه راهبردی مراکز سامان یافته؛ فراهم خواهد شد.
۴. فاز بعدی مرحله اول ساماندهی دوره های دکتری، شیوه نامه ارزشیابی است که با هماهنگی حوزه معاونت پژوهشی وزارت، تنظیم و متعاقبا ابلاغ خواهد شد.
۵. در ادامه؛ اقدام مشابهی برای سایر دوره ها انجام خواهد شد، ضمن اینکه، برنامه ساماندهی رشته ها به عنوان مرحله بعدی این حرکت، در دستور کار این معاونت قرار دارد که روند پیشرفت برنامه، متناوبا به اطلاع خواهد رسید.

انتظار می رود؛ جهت گیری مدیریت مراکز آموزش عالی کشور با علم به وجود ده ها هزار دانشجوی دکتری و پذیرش سالانه بیش از بیست هزار دانشجو از یک سو و عدم وجود فضای مناسب کسب و کار از سوی دیگر؛

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمرزان

نبش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

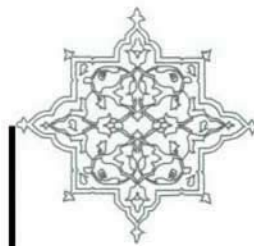
Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

تاریخ: ۱۳۹۷/۱۲/۲۶

شماره: ۲/۳۳۵۱۰۳

پیوست:

به مهار توسعه بی رویه و پرهیز از ایجاد و یا استمرار دوره هائی معطوف گردد که با نیاز بازار و تقاضای اجتماعی مطابقت ندارد.

در پایان، امید است با هماهنگی جنابعالی و دیگر همکاران ارجمند دانشگاه، بتوان شکوفائی بیشتر حاصل از ارتقاء کیفیت دوره های دکتری تخصصی را شاهد باشیم.

شماره پیگیری

۸۰۸۵۲۳۷

با آرزوی توفیق الهی

مجتبی شریعتی نیاسر
معاون آموزشی

رونوشت:

جناب آقای دکتر شمس بخش مشاور محترم وزیر و مدیرکل دفتر وزارتی جهت استحضار و انعکاس مراتب به
اعضاء ذیربط شوری معاونان وزارت

جناب آقای دکتر برومند معاون محترم پژوهش و فناوری جهت استحضار و اقدام مقتضی پیرو مذاکره

جناب آقای دکتر عبدالهی نژاد مدیرکل محترم روابط عمومی جهت استحضار و اقدام لازم

آقایان دکتر آهنچیان، دکتر دولتی و سرکار خانم دکتر شمیرانی مدیران حوزه معاونت آموزشی جهت
اطلاع و اقدام لازم

سرکار خانم توسلیان؛ دبیرخانه شوری گسترش و برنامه ریزی جهت اطلاع و ضبط در سوابق

نشانی:

تهران شهرک قدس

میدان صنعت، خیابان

خوردین، خیابان هرمزان

نیش خیابان پیروزان جنوبی

کد پستی: ۶۴۸۹۱-۱۴۶۶۶

شماره تلفن: ۸۲۲۳۱۰۰۰

صندوق پستی:

تهران ۱۵۱۳-۱۴۶۶۵

Website: www.msrt.ir

Email: info@msrt.ir

مشخصات سند	
عنوان سند: آیین نامه راه اندازی و ارزشیابی دوره های دکترای تخصصی	
نوع سند: آیین نامه	شماره سند: عتف- آ- ۲۲۰۲
ویرایش: ۱	صفحه: ۴

اقدام کنندگان			
مسئولیت	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده	محمد رضا آهنجیان	مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی	
تأیید کننده	مجتبی شریعتی نیاسر	معاون آموزشی	
تصویب کننده	منصور غلامی	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ جلسه	امضاء
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی	مجتبی شریعتی نیاسر	شماره: ۹۱۰	
		تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۶	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند
دفتر معاونت آموزشی			

	آیین‌نامه راه‌اندازی و ارزشیابی دوره‌های دکترای تخصصی	
	شماره: عتف_آ_۲۰۲	ویرایش: ۰۱
	تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۰۶	صفحه: ۲ از: ۴

آیین‌نامه راه‌اندازی و ارزشیابی دوره‌های دکترای تخصصی

مقدمه

با استناد به اهداف کلان بخش آموزش عالی قانون برنامه ششم توسعه؛ تحقق راهبرد هشتم نقشه جامع علمی کشور؛ و در راستای اجرای سند آمایش آموزش عالی از جمله بند ۶ سیاست‌ها و ضوابط اجرایی آمایش؛ آیین‌نامه راه‌اندازی و ارزشیابی دوره‌های دکترای تخصصی، تدوین و در سطح کلیه زیرنظام‌های آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و توانمندسازی دانشجویان دوره دکتری تخصصی هستند، به اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱- تعاریف

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورا: شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

دوره: دوره تحصیلی «دکتری تخصصی»

مؤسسه: منظور هر یک از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی است که دارای مجوز راه‌اندازی دوره از مراجع قانونی هستند.

دوره مشترک: دوره تحصیلی دانشگاهی است که بر اساس ضوابط مصوب «وزارت»، با مشارکت دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی معتبر داخل و یا خارج از کشور برگزار می‌شود.

ماده ۲- اهداف

هدف اصلی آیین‌نامه، کمک به ساماندهی «دوره»، ارتقای کیفیت تحصیل، از طریق دستیابی به موارد زیر است:

- ✓ متوازن سازی ظرفیت پذیرش دانشجو، متناسب با نیازهای جامعه و تقاضای بازار کار؛
- ✓ ارتقای دانشگاه‌های مستعد کشور به سطح استاندارد دانشگاه‌های تراز جهانی؛
- ✓ کمک به برقراری پیوند مناسب و هم‌افزایی میان نظام آموزش و نظام پژوهش؛
- ✓ متناسب‌سازی توسعه رشته‌ها و ظرفیت پذیرش دانشجو با مأموریت هر مؤسسه؛
- ✓ بهبود فرآیند تحصیل در «دوره» بر اساس استانداردهای جهانی آموزش.

شماره: عتف_آ_۲۲۰۲	آیین‌نامه راه اندازی و ارزشیابی دوره‌های دکترای تخصصی	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۰۶		
صفحه: ۳ از: ۴		

ماده ۳- شرایط موافقت با ایجاد «دوره»

برای راه‌اندازی «دوره» در هر یک از مؤسسات آموزش عالی کشور، دارا بودن شرایط زیر الزامی است:

۱. داشتن برنامه درسی مصوب و زیرساخت‌های لازم (حسب مورد؛ تجهیزات آزمایشگاهی، کتابخانه و امکان دسترسی به پایگاه‌های علمی و ...)
۲. هیأت علمی تمام وقت (حداقل ۱ نفر استاد تمام؛ ۲ نفر دانشیار؛ ۳ نفر استادیار) با سوابق علمی و تحقیقاتی مرتبط با رشته مورد درخواست؛
۳. سابقه حداقل ۵ دوره دانش‌آموختگی دوره کارشناسی ارشد در حوزه مرتبط با رشته مورد درخواست؛
۴. انطباق درخواست «دوره» با برنامه راهبردی، مأموریت و جایگاه مؤسسه در نظام ملی سطح‌بندی؛
۵. دارا بودن پیوست اشتغال‌پذیری به منظور توجیه ضرورت راه‌اندازی «دوره».

ماده ۴- اخذ مجوز راه‌اندازی «دوره» در زیرنظام‌ها

در کلیه زیرنظام‌ها، راه‌اندازی «دوره» در صورت احراز شرایط موضوع ماده ۳ به صورت زیر انجام می‌پذیرد:

۱. مؤسسات سطح ۱ دولتی (به استثناء پردیس‌های وابسته) با تأیید شورای مؤسسه، اقدام و نتیجه را برای ارسال بموقع به سازمان سنجش آموزش کشور به معاونت آموزشی اعلام نمایند.
۲. مؤسسات سطح ۲ و ۳ دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی، مؤسسات غیردولتی و پردیس‌های دانشگاهی؛ درخواست خود را برای تصویب در «شورا»، حداکثر تا پایان شهریور هر سال به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.
۳. درخواست راه‌اندازی دوره در دانشگاه پیام نور، مؤسسات وابسته به دستگاه‌های اجرایی، پژوهشگاه‌ها و نیز راه‌اندازی دوره مشترک در دانشگاه‌های دارای مأموریت بین‌المللی حسب مورد و بر اساس ضوابط مصوب و متناسب با سیاست‌های آمایشی وزارت، بررسی خواهند شد. سایر مؤسسات، مجاز به راه‌اندازی دوره نمی‌باشند.
۴. راه‌اندازی «دوره» به شیوه مجازی، در کلیه زیرنظام‌ها ممنوع می‌باشد.

تبصره: تمدید مجوز پذیرش دانشجو و تداوم فعالیت مؤسسات در ارائه دوره، منوط به باقی ماندن بر شرایط

موضوع ماده ۳ خواهد بود.

شماره: عتف_آ_۲۲۰۲	آیین‌نامه راه اندازی و ارزشیابی دوره‌های دکترای تخصصی		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱ تاریخ: ۱۳۹۷/۸/۰۶			
صفحه: ۴ از: ۴			

ماده ۵- ارزشیابی

ارزشیابی کیفیت اجرای دوره‌ها در کلیه زیرنظام‌ها و در تمام سطوح رتبه‌بندی دانشگاهی بر اساس شیوه‌نامه ابلاغی معاونت آموزشی، انجام خواهد شد.

ماده ۶- سایر

۱. مؤسسه باید در تعیین ظرفیت پذیرش دانشجوی دکتری، به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که بخشی از ظرفیت سالانه خود را منحصراً به پروژه‌های تقاضامحور اختصاص داده و در تعیین موضوعات رساله «دوره»، نیازهای مرتبط با دستگاه‌های اجرایی و ضرورت‌های اجتماعی را در اولویت قرار دهد.
۲. مؤسسه لازم است دستورالعمل اجرایی موضوع بند ۱ این ماده را تدوین و به اجرا گذارد و نسخه‌ای از آن را برای اطلاع به وزارت ارسال نماید.
۳. رسیدگی به موارد پیش‌بینی نشده و یا هرگونه تفسیر مفاد این آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی وزارت است.

این آیین‌نامه به استناد مصوبه جلسه ۹۱۰ مورخ ۶ آبان ۱۳۹۷ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی، در ماده یک تبصره و ۱۲ بند، تنظیم و از سال تحصیلی ۹۹-۹۸ در کلیه دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور لازم الاجرا است. بر این اساس سایر آیین‌نامه‌ها و مقررات مرتبط و موازی با مفاد این آیین‌نامه لغو می‌شود.

